

Kokemuksia SAILA-hankkeesta projektipäällikön näkökulmasta

18.12.2025

SAILA-hanke eli sairaanhoitajan laillistuminen Suomessa -hanke alkoi 1.1.2024, jossa Seinäjoen ammattikorkeakoulu sai olla mukana yhdessä kaikkien Suomen kahdenkymmenen ammattikorkeakoulun kanssa. Pääkoordinaattorina oli Metropolia ammattikorkeakoulu Helsingistä. SAILA-hanke sisälsi kaksi erillistä hanketta, jotka ovat kulkeneet rinta rinnan koko hankekauden (1.1.2024 – 31.12.2025) ajan.

SAILA1-hanke eli sairaanhoitajien pätevöitymistoimintamallien kehittäminen -hankkeessa, mikä oli OKM:n rahoittama, kehitettiin valtakunnallista toimintamallia laillistamisprosessin osaamispalveluihin EU/ETA-maiden ulkopuolella sairaanhoitajan tutkinnon suorittaneille henkilöille. Tähän sisältyi osaamisen arviointi, kuulustelumalli, kuulusteluihin valmentavat opinnot, kieliopinnot sekä kielituki. Näiden lisäksi SAILA 1 -hankkeessa kehitettiin työnantajayhteistyömallia sekä hakevaa ja tukevaa työtä.

SAILA 2-hanke eli sairaanhoitajaksi pätevöityvien osaamispalvelut -hanke, mikä oli JOTPA:n rahoittama, keskittyi koko hankkeen ajan pilotoimaan ja toteuttamaan SAILA 1 -hankkeessa tuotetun mallin eri vaiheita. Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että SAILA 1 -hanke aloitti kehittämistyön heti alkuvuodesta 2024 ja siirtyi hyvin pian SAILA 2 -hankkeen kanssa toimimaan yhdessä, jossa tapahtui käytännön koulutus aina syyskuulle 2025 saakka, jolla tarkoitettiin osaamisen osoittamista, arviointia ja osaamisen varmistamista, sekä itse laillistamisväylän toteuttamista.

Kiinnostus laillistumisväylää kohtaan yllätti

positiivisesti

Haku laillistumisväylälle suunniteltiin, markkinoitiin ja käynnistettiin hyvin pian kevään 2024 aikana. Ilokseni sain todeta hankkeiden projektipäällikkönä, että kiinnostus laillistumisväylän suorittamiseen SEAMKissa oli runsaasi halukkaita ja hakijoita ympäri Suomen. Laillistumisväylälle hakeneet olivat suorittaneet omassa kotimaassaan EU/ETA-maiden ulkopuolella sairaanhoitajan tutkinnon ja asuivat nyt Suomessa. Heillä oli unelma ja toive saada työskennellä tulevaisuudessa Suomessa sairaanhoitajina. Tämä oli ihailtava ominaisuus, jota heistä jokainen kantoi mukanaan. Pian haastattelujen ja valintatilaisuuden edetessä sain huomata, miten aidosti kiinnostuneita hakijat olivat tästä laillistumisväylästä ja kuinka paljon he arvostivat suomalaista terveydenhoitoa. Tiesin jo tässä vaiheessa, että laillistumisväylälle hakeneet olivat rautaisia terveydenhuoltoalan ammattilaisia, joilla osalla työkokemusta oli kertynyt useita vuosia tai vuosikymmeniä eri terveydenhuollon yksiköistä ja/tai osa-alueilta (kuva 1).

Kuva 1. SAILA-hankkeen laillistujat ja opettajat (kuva: Meri Matala-aho, 2025).

Laillistumisväylän opintojen eteneminen

Laillistumisväylälle valitut laillistujat aloittivat opintonsa elokuun 2024 puolivälissä orientaatiolla, jossa kerrottiin laillistumisväylän eteneminen, missä korostui yksilöllisen opetussuunnitelman luominen. Laillistumisväylällä oleellista oli se, että aiempi osaaminen tuli osoittaa, sitä arvioitiin ja sen pohjalta suunniteltiin yksilöllinen polku. Hyvin pian alkusyksystä pääsimme käytännön opetukseen, jota annettiin niin teorian, kuin taitopajojen ja simulaatioiden muodossa. Osaaminen varmistettiin seuraavilta osa-alueilta: Kliininen hoitotyö, lääkehoito, sisätautien hoitotyö, kirurgian hoitotyö, mielenterveys hoitotyö, lastenhoitotyö,

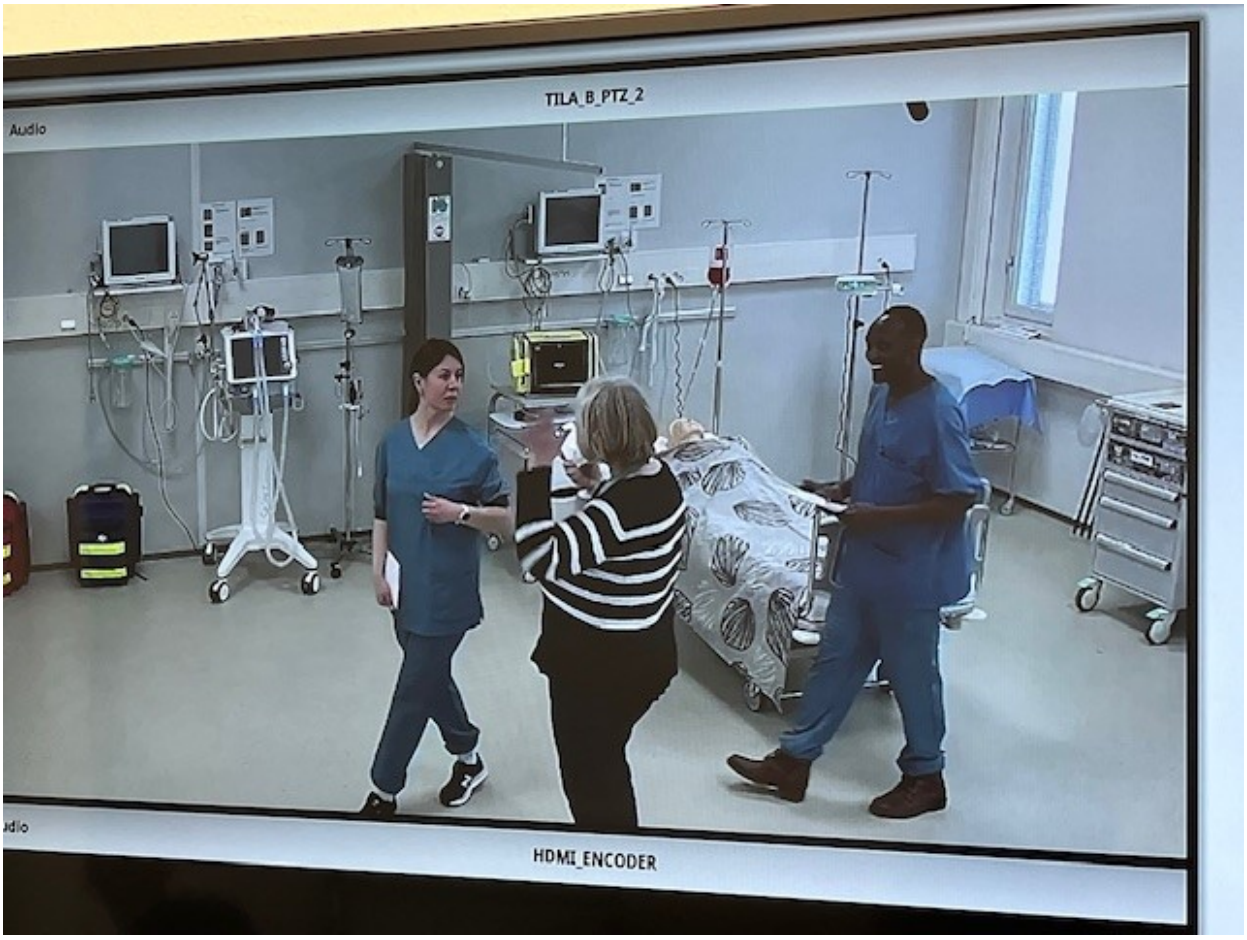
perioperatiivinen hoitotyö (kuva 2), akuuttihoitotyö sekä hoitotyö akuuteissa ja kriittisissä tilanteissa kursseista. Näiden lisäksi laillistujat tekivät opintoja suomen kielestä, Sote-palvelut ja lainsäädännöstä sekä täydensivät osaamistaan yksilöllisesti suunnitelluilla työelämäharjoitteluilla. Voin todeta näin hankkeen loppupuolella, että laillistujien taidot näissä edellä mainituissa olivat hyvät. Osaamisen osoittaminen ja niiden varmistaminen toivat esiin samankaltaisuutta, mutta myös kulttuurillisia sekä maakohtaisia eroja, joita itse pidin rikkautena, että meillä oli mahdollisuus oppia toisiltamme puolin ja toisin. Oli mielenkiintoista kuulla, miten jokin asia toisaalla maailmassa hoidetaan. SAILA-hankkeen laillistujat olivat siinä mielessä erilainen ryhmä, koska he olivat jo tutkinnon suorittaneita, valmiita ammattilaisia, joten osaamista ja tietoa sekä taitoa oli ihailtavan paljon.

Kuva 2. Perioperatiivisen hoitotyön taitopajat ja laillistujat (kuva: Meri Matala-aho, 2025).

Hankkeen kohokohtia

SAILA-hankkeen edetessä saimme iloksemme todeta, että hankkeesta oltiin kiinnostuneita myös median puolelta. Minuun oltiin yhteydessä YLE Etelä-Pohjanmaan paikallisuutisista ja he halusivat tehdä haastattelun radioon, paikallisuutisiin sekä verkkolehteen SAILA-hankkeesta (kuva 3). Tämä huomionosoitus oli valtavan hieno tunnustus siitä, kuinka tärkeäksi tämä hanke koettiin. Niin minun radiohaastatteluni, kuin kuvaukset ja haastattelut opiskelijoista ja opettajista koululla olivat jänniä, mutta varmasti meille kaikille ikimuistoisia ja jättivät hienot muistot yhteisestä ajastamme.

Kuva 3. YLE Etelä-Pohjanmaan tv-haastattelut ja kuvaukset Seinäjoen ammattikorkeakoululla (kuva: Meri Matala-aho, 2025).

Laillistumisväylä piti sisällään myös muita kohokohtia ja meillä oli ilo saada osallistua toukokuulla 2025 Tampereen ammattikorkeakoulun järjestämään akuuttihoidon yhteissimulaatioon, johon osallistuivat kolmen ammattikorkeakoulun SAILA-laillistujat (SEAMK, TAMK ja HAMK). Meitä oli Tampereen Taitokeskuksessa suuri joukko simuloimassa erilaisia akuutteja potilastilanteita yhden päivän ajan (kuva 4). Tämän yhteissimulaation kokivat mielekkääksi, ikimuistoiseksi ja meitä kaikkia yhdistäväksi, niin laillistujat, kuin hankkeen opettajat. Ja mikä hienoa, kaikki simulaatiot toteutettiin suomen kielellä, mikä on ollut muutoinkin laillistujien opetuskieli koko laillistumisprosessin ajan.

Kuva 4. Yhteissimulaatio Tampereen Taitokeskuksessa yhdessä SAILA-laillistujien ja opettajien kanssa (kuva: Pauliina Oja-Lipasti, 2025).

Toukokuun 2025 puolivälissä saimme SEAMKiin vieraaksemme katastrofi- ja kriisialueilla työskennelleen alan pioneerin kertomaan kokemuksistaan sairaanhoitajan tehtävistä muun muassa maanjäristys tai tsunami alueilla (kuvat 5 ja 6). Tämän luennon voidaan sanoa olleen erittäin mielenkiintoinen ja se herätti paljon keskustelua siitä, mitä kaikkea sairaanhoitaja voi työssään tehdä.

Kuva 5. Katastrofi- ja kriisihoitotyön asiantuntijaluennon osallistujat (kuva: Pauliina Oja-Lipasti, 2025).

Kuva 6. Katastrofi- ja kriisihoito luennon antia (kuva: Meri Matala-aho, 2025).

Hankkeen jo ollessa loppupuolella, syyskuulla 2025 saimme vielä yhden asiantuntijan pitämään meille työpajat työhyvinvoinnista. Ne kaksi päivää olivat seesteisen rauhalliset, tunnelmaltaan rentouttavat (kuva 7). Saimme tietoa erilaisista työhyvinvointia tukevista seikoista, stressinhallinta keinoista, kuin rentoutumiseen liittyvistä asioista. On tärkeää pitää huolta myös itsestään ja toden totta, rentoutua saimme noina kahtena

päivänä.

Kuva 7. Työhyvinvointi työpajan tarjoilut (kuva: Meri Matala-aho, 2025).

SAILA-hankkeen laillistumisväylän opinnot tulivat päätökseen kokonaisuudessaan syyskuun 2025 aikana (kuva 8). Vietimme pienimuotoisen valmistujaisjuhlan yhdessä laillistujien ja hankkeeseen osallistuneiden opettajien kanssa. Meille oli kunnia asia, että koulumme rehtori Jaakko Hallila osallistui tähän meille tärkeään tilaisuuteen. Juhlassa rehtori Hallila piti kauniin ja kannustavan puheen laillistujille. Puheita pidettiin lisäksi niin opettajien, kuin myös laillistujien osalta. Kaikissa puheissa korostui syvä kiitollisuus ja arvostus, niin laillistumisväylää kohden, mitä mahdollisuuksia se laillistujille antoi. Myös kiitollisuus ja ilo ystävyyssuhteista, joita tämän hankkeen aikana syntyi. Valmistujaisjuhlan kruunasi rehtori Hallilan jakamat todistukset ja yhteinen ruokailu. SAILA-hanke jää ikuisesti mieleeni kaikkine upeine kokemuksineen.

Kuva 8. SAILA-laillistujat ja opettajat hankkeen valmistujaisjuhlassa (kuva: Meri Matala-aho, 2025).

Ajatuksia hankkeen ajalta

Kaikki hyvä loppuu aikanaan, niin myös tämä SAILA-hanke. Tätä kirjoitusta kirjoittaessani, minulla on vielä puolisen kuukautta työaikaa tälle hankkeelle. Ajatukset hanketyöstä ovat olleet alusta lähtien positiiviset. Olen iloinen, että olen saanut toimia juuri tämän hankeen projektipäällikkönä. Koen hankkeen aikaisen työskentelyni antaneen minulle paljon uutta oppia, miten hankkeissa toimitaan, millainen vastuu projektipäälliköllä on hankkeen organisoinnissa, budjetista huolehtimisesta ja siinä pysymisessä sekä toiminnan suunnittelussa, kuin niiden toteuttamisesta aikataulussa. Tärkeäksi olen kokenut yhteistyön muiden ammattikorkeakoulujen, työnantajayhteisöiden sekä alueellisten, että valtakunnallisten tahojen kanssa. Olemme yhdessä kahdenkymmenen ammattikorkeakoulun kanssa saattaneet SAILA-hankkeen erittäin mallikkaasti maaliin saakka, tuottaen hankkeen aikana runsaasti muun muassa oppimateriaalia ja mikä tärkeintä, luoneet toimintamallin, jota ehdotamme pysyväksi toimintamalliksi tulevaisuuden sairaanhoitajan laillistumisväylää ajatellen.

Meri Matala-aho
TtM, lehtori
Projektipäällikkö SAILA 1 & SAILA 2 -hankkeet
SEAMK